877/11

Den 17. oktober 2011 blev i sag nr. 78.918:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i PFA Pension. Han klager over størrelsen af den méngodtgørelse, som selskabet har udbetalt til ham som følge af et anerkendt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at udbetale yderligere méngodtgørelse med henvisning til, at fristen for genoptagelse af sagen er overskredet, da der er gået mere end 5 år fra skadedatoen.

Klageren kom til skade den 24/1 2003.

Selskabet har i brev af 10/9 20102 redegjort for sagsforløbet og for selskabets opfattelse af sagen:

> "**Hvori består uenigheden?**
> [Klageren] er utilfreds med at PFA Pension har afvist at udbetale yderligere ménerstatning, idet Arbejdsskadestyrelsen i juli 2009 har fastsat en méngrad på 30 procent og PFA Pension i april 2005 fastsatte en méngrad på 10 procent. PFA Pension har afvist at udbetale yderligere ménerstatning, da der er indtrådt en forværring af [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet og sagen ikke længere kan genoptages, da der er gået mere end 5 år fra skadedatoen.
>
> [Klageren] fastholder, at der skal ske udbetaling i henhold til Arbejdsskadestyrelsens afgørelse fra juli 2009.

Hvad er der sket?

PFA Pension modtager den 13. februar 2004 skadeanmeldelse, samt begyndelsesattest vedrørende ulykkestilfældet sket den 24. januar 2003 (bilag …). Til brug for vores vurdering af sagen indhenter vi kopi af journaloplysninger fra læge … - … (bilag …), samt fra … Sygehus (bilag …).

PFA Pension anerkender erstatningspligten i brev den 2. juni 2004, hvor vi beder [klageren] om yderligere oplysninger, når helbredstilstanden efter ulykkestilfældet er stationær. I dette brev gør PFA Pension opmærksom på, at sagen vil blive afsluttet, hvis vi intet nyt hører i sagen inden december 2005 (bilag …).

Den 26. april 2005 udbetaler PFA Pension en erstatning svarende til en méngrad på 10 procent (bilag …). Méngraden er fastsat på baggrund af oplysningerne i speciallægeerklæringen udfærdiget af overlæge …, som PFA Pension fik tilsendt via Tryg Forsikring (bilag …). PFA Pensions rådgivende lægekonsulent har fastsat méngraden i henhold til Arbejdsskadestyrelsens méntabel punkt D.1.5.3 *'daglige, belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader'.* I dette brev gør PFA Pension opmærksom på, *at hvis følgerne efter ulykkestilfældet bliver væsentligt forværret, kan sagen genoptages. Genoptagelse skal ske senest 5 år efter den dato, hvor skaden skete.*

I forbindelse med PFA Pensions afgørelse modtages et brev den 4. maj 2005 fra [klageren], hvor det fremføres, at [klageren] *tager forbehold for at vende tilbage, såfremt Arbejdsskadestyrelsen måtte vurdere de varige mén til mere end 10 procent* (bilag …). Endvidere fremfører [klageren] at være uenig i PFA Pensions udregning af tillægserstatningen på policen. Denne tvist behandles via Ankenævnet i sag AK 69.127, hvori det fastslås, at tillægserstatningen på forsikringen er 1,5, jf. Ankenævnets afgørelse i den sag.

Denne henvendelse besvares den 7. juni 2005, hvor PFA Pension anmoder [klageren] om at indsende kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, når den foreligger (bilag …).
[Klageren] fremsender den 14. juni 2005 brev, hvor det oplyses, at han vil fremsende kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, når den foreligger (bilag …).

Den 14. juli 2005 besvarer PFA Pension denne henvendelse, ved at oplyse, at PFA Pension imødeser kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, når den foreligger. Samtidig gør vi opmærksom på, at PFA Pension vil afslutte sagen den 12. juli 2006, hvis PFA Pension intet nyt hører i forhold til sagen i Arbejdsskadestyrelsen (bilag …).

Herefter hører PFA Pension intet i sagen før PFA Pension modtager advokat … brev af 6. februar 2009 (bilag …). Med dette brev fremsendes ligeledes en speciallægeerklæring udfærdiget af overlæge … den 6. december 2007. Af advokatens brev fremgår, at sagen nu er i Arbejdsskadestyrelsen og PFA Pension bliver bedt om en stillingtagen til méngraden på baggrund af de netop fremsendte lægelige oplysninger - alternativt kan PFA Pension afvente Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af méngraden.

PFA Pension afviser yderligere udbetaling i forbindelse med ulykkestilfældet, idet der er gået mere end 5 år fra skadedatoen i brev af 20. marts 2009 (bilag …). Afslaget sker med baggrund i forsikringsbetingelsernes § 6 B stk. 12, hvoraf det fremgår *at en anmodning om genoptagelse på grund af en forværring af helbredstilstanden, skal fremsættes senest 5 år fra datoen for ulykkestilfældets indtræden.* Da skaden skete den 24. maj 2003 er fristen for anmodning om genoptagelse senest den 24. maj 2008.

Herefter modtager PFA Pension brev fra advokat … dateret den 31. marts 2009 (bilag …). Advokaten gør gældende, at der ikke er tale om en genoptagelsessituation, da sagen fortsat

behandles i Arbejdsskadestyrelsen og advokaten henviser til PFA Pensions brev af 7. juni 2005 (bilag …).

PFA Pension fastholder i brev af 26. maj 2009 afgørelsen (bilag …) af følgende grunde:

- Der er i sagen er truffet en afgørelse og udbetalt en ménerstatning.
- [Klageren] er blevet gjort opmærksom på, at sagen blev afsluttet, hvis der ikke fremkom nye oplysninger til PFA Pension.
- Det er meddelt [klageren], at genoptagelse skulle ske senest 5 år fra skadedatoen.
- Endvidere er vi på intet tidspunkt blevet informeret om sagens status i Arbejdsskadestyrelsen.

Dog meddeler PFA Pension advokaten, at PFA Pension er indforstået med på ny at gennemgå sagen, såfremt vi modtager kopi af Arbejdsskadestyrelsen sagsakter og korrespondance vedrørende Arbejdsskadestyrelsens fastsættelse af méngraden.

Af brev dateret den 29. maj 2009 fra advokat …, fremgår at den lange sagsbehandlingstid i Arbejdsskadestyrelsen formentlig skyldes Arbejdsskadestyrelsens lange sagsbehandlingstider, men endvidere også at [klageren] *sent i forløbet er blevet opereret på grund af forværring i de helbredsmæssige gener* (bilag …). Denne henvendelse besvares i brev af 19. juni 2009 (bilag …) med en opfordring til, at fremsende kopi af Arbejdsskadestyrelsens sagsakter.

Den 25. juni 2009 meddeler advokat …, at hun har anmodet Arbejdsskadestyrelsen om at sende kopi af sagsakterne direkte til os (bilag …).

Kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse modtages fra advokat … den 17. juli 4/6 2009 (bilag …).

PFA Pension modtager først Arbejdsskadestyrelsens kopi af sagsakterne den 6. april 2010 efter gentagne gange at have rykket advokaten for svar (bilag …). Den 13. april 2010 meddeler PFA Pension, at vi nu har modtaget kopi af Arbejdsskadestyrelsens sagsakter og i nærmeste fremtid vil gennemgå sagen og herefter meddele om den tidligere afgørelse fastholdes. På grund af den store mængde sagsakter (i alt 531 sider tilsendt fra Arbejdsskadestyrelsen) og sagens kompleksitet bliver PFA Pensions sagsbehandlingstid dog længere end først antaget (bilag …).

Den 6. juli 2010 meddeler PFA Pension, efter en gennemgang af sagsakterne, at den tidligere trufne afgørelse fastholdes. PFA Pension kan ikke udbetale yderligere ménerstatning efter ulykkestilfældet sket den 24. maj 2003, da anmodningen om genoptagelse af sagen sker senere end 5 år fra skadedatoen (bilag …).

Afvisning af yderligere udbetaling af ménerstatning sker med følgende begrundelser:

- Forsikringsbetingelsernes § 6 stk. 12 indeholder en tidsmæssig begrænsning på 5 år fra skadedatoen ved genoptagelse af sagen, hvis der indtræder en forværring af [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet
- Af U2009.2442H fremgår, at *en ulykkesforsikring omfatter efter forsikringsaftalelovens § 120 også skadelige følger, som først viser sig senere. En fravigelse heraf forudsætter en klar og utvetydig aftale.*

- Der er truffet en afgørelse vedrørende méngraden på 10 procent og [klageren] blev orienteret om fristen på 5 år for genoptagelse, samt at sagen ville blive afsluttet, hvis vi intet nyt hørte inden 12. juli 2006.

- Det fremgår klart af de lægelige akter, at der er indtrådt en væsentlig forværring af [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet. Ændringen er indtrådt efter afgørelsen i 2005.

- PFA Pension er på intet tidspunkt i sagsforløbet blevet orienteret om status i sagen i Arbejdsskadestyrelsen.

Begrundelse for at fastholde afgørelsen

PFA Pension er af den opfattelse, at der i forbindelse med indgåelse af forsikringsaftalen er indgået en klar og utvetydig aftale, idet PFA Pension netop i forsikringsbetingelsernes § 6 stk. 12 har præciseret, hvilke regler der er gældende for genoptagelse af sagen, såfremt der indtræder senfølger/forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Den trufne afgørelse, i 2005 vedrørende méngraden på 10 procent, er truffet på baggrund af de på det tidspunkt foreliggende lægeoplysninger og på baggrund af, at [klagerens] tilstand var stationær. Hvilket også fremgår af den senere udfærdigede speciallægeerklæring fra overlæge [klageren], idet det afslutningsvis fastslås, at *tilstanden er stationær 12 måneder efter uheldet.* PFA Pension afgør sagen og fastsætter méngraden 2 år og 3 måneder efter ulykkestilfældets indtræden og hverken [klageren] eller advokat … har tidligere anfægtet, at helbredstilstanden ikke skulle være stationær og sagen derfor ikke kunne afgøres.

Det fremgår af sagsakterne, at der fra PFA Pensions afgørelse i 2005 og frem til speciallægeerklæringen udfærdiget i december 2007 af overlæge …, at der er indtrådt en væsentlig forværring af [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet (bilag …). Dette fremgår endvidere af diverse korrespondance mellem Tryg Forsikring, Arbejdsskadestyrelsen og advokat … (bilag …). Endvidere fremgår det af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, at der ved neurofysiologisk undersøgelse i 2007, blev påvist forandringer forenelige med påvirkning af nervebundtet til højre arm (bilag …).

Af speciallægeerklæringen udfærdiget af overlæge … den 23. december 2004 beskrives følgerne efter ulykkestilfældet, *som smerter og bevægeindskrænkning.* I speciallægeerklæringen udfærdiget i december 2007 af speciallæge … beskrives følgerne, *som kroniske smerter i og omkring højre skulder - med tidvist udstråling til nakke og højre arm - og på det seneste oplevet sovende fornemmelse på underarmens og håndens tommelfingerside, incl. 1., 2. og 3. finger. Er dagligt generet af nedsat følesans i fingrene og har styringsproblemer af hånden.*

[Klageren] er under hele sagsbehandlingsforløbet i PFA Pension blevet orienteret om, at der var en frist for genoptagelse af sagen, samt at sagen ville blive afsluttet den 12. juli 2006, såfremt PFA Pension ikke hørte nyt i forhold til sagen i Arbejdsskadestyrelsen. I den forbindelse står vi uforstående overfor, at [klageren] ikke tidligere har haft kendskab til brev af 14. juli 2005, idet dette brev indgår i sagsakterne fra den tidligere ankenævnssag AK 69.127 (bilag …).

Da PFA Pension intet hører i sagen inden 12. juli 2006, bliver sagen afsluttet. På intet tidspunkt i forløbet er PFA Pension blevet orienteret om, at sagen først fremsendes til vurdering i Arbejdsskadestyrelsen den 21. september 2006 (bilag …) og på intet tidspunkt i sagsforløbet er der givet en orientering fra [klageren]/advokaten om status i sagen i Arbejdsskadestyrelsen. Derfor blev sagen omkring vurdering af méngraden afsluttet i juli 2006 og har været sluttet siden.

Konklusion

PFA Pension fastholder, at sagen ikke længere kan genoptages, da der er gået mere end 5 år fra skadedatoen, jf. forsikringsbetingelsernes § 6 stk. 12. Anmodning om genoptagelse skulle være kommet frem inden den 24. januar 2008 og da vi først modtager anmodningen den 6. februar 2009 er fristen for genoptagelse af sagen overskredet."

På baggrund af selskabets skrivelse har klageren i brev af 6/10 2010 til nævnet anført:

"Jeg må på det kraftigste anklage PFA for helt at tilsidesætte de medicinske fakta, der forefindes, og som er beskrevet rundt omkring i det righoldige materiale.

PFA prøver hele tiden at få sagen til kun at omhandle frister beskrevet i Policen. Problemet for PFA er bare, at PFA ikke har hjemmel til at bringe de i policen beskrevne frister i brug i denne sags sammenhæng! Jeg vil forsøge, at gøre dette klart i det følgende.

Vi er først nødt til at kigge på det medicinske forløb og dets udredning

På skadeaftenen (24.01.2003) har den undersøgende overlæge lavet et 'overblik' (bilag …), hvori skrives: 'Skaden synes at have medført plexuspåvirkning'. (PFA har dette bilag …).

Overlæge … skriver i sin erklæring 23.12.2004. (bilag … i min klage)

1. Skadelidte klager over smerter i højre arm, når han skal forsøge at løfte armen til vandret
2. ….., har svært ved at føre armen om på ryggen
3. ….., og der er også problemer i det daglige arbejde som tandlæge

Til sidst under Resumé og Konklusion skriver Overlæge …, at operationen ikke har ført til nogen bedring i smerte, og det er tvivlsomt, om operationen har tilført nogen forandring i patientens tilstand!

Allerede her rejser Overlæge … tvivl, om man har den rigtige diagnose!!! Overlæge … skriver endvidere, at man er nødt til at se tiden an!

På dette tidspunkt vælger PFA's lægekonsulent(er) KUN at lægge sig fast på den daværende bevægelighed i skulderen til trods for, at der er så mange andre lægelige indikationer, symptomer, overvejelser og arbejdsmæssige begrænsninger beskrevet i diverse lægelige erklæringer!

Da … Sygehus så endelig sender mig videre til udredning på … Universitetshospital (efter løbende at have set undertegnede i ca 2 år med diverse tiltag), sker der noget. Efter 2 konsultationer hos Overlæge … og en undersøgelse hos neurofysiolog har man en klinisk MÅLBAR, diagnose: Laesio traumatica partialis plexus bracghialis dext. (bilag … i min klage under diagnose)(Delvis lammelse af nervebundtet til højre arm). Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel for diagnosen er vedlagt (bilag …).

Overlæge … skriver endvidere under resumé og konklusion (bilag … i min klage): 'Har ved neurologisk undersøgelse i juli måned 07 fået påvist såkaldt traktionsskade (forstrækningsskade) sv. til nervebundtet til højre arm!'

'Skaden kan være opstået på anførte vis, idet vriddet har bevirket overstræk af nervebundtet til højre skulder og arm. Der er ikke mistanke om konkurrerende årsag.' Her skriver overlæge … netop, at den skade, han har fundet/diagnosticeret, er sket den 23. januar 2003

'Der er overensstemmelse mellem de af pt. anførte gener og den objektive undersøgelse og årsagssammenhængen ER SÅLEDES KLARLAGT'

'Tilstanden er stationær 12 måneder.' Hermed menes, at diagnosen er endelig. Overlæge … udtaler sig ikke, om der kommer en forværring over tid eller ej i min tilstand. Denne sætning er forsøgt tolket - helt forkert - af PFA's sagsbehandler(e).

At det tager næsten 4½ år at få den rigtige diagnose er selvfølgelig uheldigt. Men dette har undertegnede ingen indflydelse på!!!

PFA's læger har således (ligesom … Sygehus dog med usikkerhed) stillet den forkerte diagnose og ud fra den anbefalet den forkerte ménerstatning! Ifølge Arbejdsskadestyrelsens vejledning ligger méngraden i området 20%-60% (jourfør bilag …) og ikke 10%, som PFA fastlægger.

Mine lægelige rådgivere anede tidligt i forløbet uråd, og derfor tog jeg forbehold for at vende tilbage, såfremt Arbejdsskadestyrelsen måtte vurdere de varige mén til mere end 10% (mit bilag …, PFA bilag …). Dette er gjort med hjemmel i Policens § 6B stk. 9! (mit bilag …)Dette anerkender PFA da også i brev af 7. juni 2010 (mit bilag … PFA bilag …)

PFA skriver godt nok i brev af 14.juli 2010: 'Hører vi ikke fra dig inden den 12. juli 2006, vil vi afslutte sagen, idet vi formoder, at der ikke er nyt fra Arbejdsskadestyrelsen.'

Der er intet i Policen, der giver PFA hjemmel til at sætte en sådan tidsbegrænsning på Arbejdsskadestyrelsens afgørelse. Ifølge § 6B stk. 9 er PFA simpelthen nødt til at afvente Arbejdsskadestyrelsens afgørelse uanset hvor lang tid, der går.

At de ikke hører nyt fra os, skyldes ganske enkelt, at der ikke var noget nyt!

Hvis endelig PFA ville have at vide, hvor sagen stod, kunne PFA jo have forespurgt! Eventuelt skrevet i Policen, at de skulle orienteres en gang årligt, om der var udvikling i sagen!

Desuden kan PFA formode nok så meget. Det er fakta, der tæller, og der kommer virkeligt intet NYT fra Arbejdsskadestyrelsen før afgørelsen/kendelsen foreligger.

PFA påstår med henvisning til §6 stk 12: 'Genoptagelse af spørgsmålet om forsikredes méngrad som følge af ændringer i helbredstilstanden kan kun finde sted, hvis anmodningen er kommet frem til selskabet inden fem år efter datoen for ulykkestilfældets indtræden.'

Som det fremgår af ovenstående, er der således fra min side IKKE TALE OM EN GENOPTAGELSE AF SAGEN, hvorfor PFA's henvisning til § 6B stk. 12 er helt uden betydning for sagen, og kan ses bort fra! Sagen er sendt til Arbejdsskadestyrelsen ca. 1 år før jeg får den endelige diagnose! Alene det, at sagen indbringes for Arbejdsskadestyrelsen ca. 1 år inden den endelige diagnose udredes viser, at der ikke er tale om en genoptagelse af sagen fra min side!

Som jeg skriver i min klage, kan det jo undre at Codan, hvor jeg har en nøjagtig tilsvarende Ulykkesforsikring, først ligesom PFA henviser til forældelse, men efter at have modtaget sagens akter, erkender - uden sværdslag - sagens sammenhæng og udbetaler den erstatning, jeg er berettiget til! (bilag … i min klage over PFA)

Vender man sagen på hovedet og antager, at den rigtige diagnose var blevet stillet på skadestidspunktet, ville vi alligevel have haft striden, da Arbejdsskadestyrelsen åbenbart i en sag som denne skal bruge 5 års regnskaber for at kunne fastsætte méngrad og erhvervsevnetab for en selvstændig erhvervsdrivende. Så er vi igen over en eller anden tilfældig tidsfrist i policen.

PFA burde om nogen som forsikringsselskab være bekendt med de en gang imellem lange udredningstider for diagnoser og de særdeles lange sagsbehandlingstider for selvstændige i Arbejdsskadestyrelsen.

Jeg mener, jeg er uden skyld i, at diagnosen har taget så lang tid ! Desuden har jeg heller ikke indflydelse på Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling, og den tid det tager!

Ud fra dette mener jeg, PFA handler i 'ond tro' ved hele tiden at fordreje sagen og dens præmisser, for at få sagen til at passe ind i de i forsikringspolicen beskrevne tidsfrister! Man må konkludere, at PFA burde få justeret deres forsikringspolicer, så de passer til det samfund og den tid, de hører til!! Derfor bør PFA således som almindelig kutyme uden sværdslag acceptere, at nogen sager tager længere tid, end PFA bryder sig om.

Derfor fastholder jeg mine krav til PFA, at de skal betale den erstatning, som jeg rettelig tilkommer med en ménskade på 30% og et tab af erhvervsevne pa 50%."

Selskabet har til klagerens brev i brev af 25/10 2010 over for nævnet anført:

"Efter fornyet overvejelse på foranledning af [klagerens] indlæg, samt efter forelæggelse af sagen for vores lægekonsulent må vi nok medgive, at det er muligt, at den speciallægeerklæring, som er afgivet den 23/12 2004 indeholdt en forkert diagnose og en utilstrækkelig beskrivelse af symptomer.

Det ligger imidlertid fast, at [klagerens] tilstand blev stationær senest et år efter ulykken, der skete den 24/1 2003, og at vi på det dengang foreliggende grundlag, herunder den indhentede speciallægeerklæring, handlede korrekt, da vi den 26/4 2005 udbetalte erstatning svarende til 10% varigt mén.

Vi har ikke haft kendskab til, at [klageren] forelagde sagen for Arbejdsskadestyrelsen den 21/9 2006, og det er derfor med urette, at [klageren] nu henviser til den appelmulighed, som ligger i forsikringsbetingelsernes § 6B, stk. 9. Indbringelsen af sagen for Arbejdsskadestyrelsen skete i en helt anden sammenhæng - antagelig i forbindelse med en tvist med Tryg Forsikring, som er nævnt blandt adressaterne på Arbejdsskadestyrelsens liste over dem, der har modtaget kopi af afgørelsen. PFA Pension er ikke på noget tidspunkt blevet hørt i sagen, ligesom vi ikke har modtaget kopi af lægeerklæringer, andet materiale og partsindlæg fra Arbejdsskadestyrelsen under behandlingen fra 21/9 2006 til afgørelsen fra den 9/7 2009 blev fremsendt til os fra [klagerens] advokat ...

Ved brev fra den 6/2 2009 orienterer advokat … os om, at der - uden at PFA Pension havde nogen viden herom - var indhentet en ny speciallægeerklæring dateret 6/12 2007. Den blev fremsendt med anmodning om, at PFA enten vurderede sagen selvstændigt på ny eller ventede på afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen. Af erklæringen fremgik en ny diagnose og en beskrivelse af en tilstand, som var langt værre end i speciallægeerklæringen fra 2004.

PFA Pension opfattede henvendelsen som en anmodning om genoptagelse på grund af forværret helbred og afviste at behandle sagen, da der var gået mere end 5 år efter ulykkens

indtræden. Denne afgørelse har vi fastholdt siden, og den 23/8 2010 er sagen indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

PFA Pensions holdning til klagen

Vi er stadig af den formening, at der er tale om en anmodning om genoptagelse af den sag, som vi den 26/4 2005 afsluttede med udbetaling af erstatning svarende til 10% varigt mén på baggrund af speciallægeerklæringen fra den 23/12 2004. Det bygger vi på, at [klagerens] gener er beskrevet langt mere alvorligt i den senere speciallægeerklæring fra den 6/12 2007.

Vi må derfor principalt fastholde, at vi ikke mere end 5 år efter ulykken kan genoptage sagen på grund af forværret helbred, jf. forsikringsbetingelsernes § 6B stk. 12."

Selskabets brev har givet klageren anledning til i brev af 22/11 2010 bl.a. at anføre:

"påstår PFA, at de ikke havde kendskab til, at sagen blev indbragt for arbejdsskadestyrelsen. Som tidligere påvist, skrev jeg i brev af 4. maj 2005 til PFA (bilag …), hvor jeg bad om accept på, at Arbejdsskadestyrelsen skulle udtale sig. PFA accepterede da også dette (ifølge forsikringsbetingelserne § 6B, stk. 9) i brev af 7 juni 2005 (bilag …)

Indbringelsen af sagen for Arbejdsskadestyrelsen skete 21.09.2006, da vi havde fået samlet de nødvendige oplysninger/materiale sammen vedrørende de 3 involverede forsikringsselskaber PFA, Codan og Tryg, så vi kunne køre alle 3 sager samlet!"

Herefter har selskabet i brev af 22/3 20117 til nævnet anført:

"**Stationærtidspunkt**

Det må antages, at både klageren og PFA Pension lægger til grund, at stationærtidspunktet er årsdagen for ulykken, nemlig den 24/1 2004.

Forbehold

Klageren har over for PFA Pension taget 'forbehold for at vende tilbage overfor Dem, såfremt Arbejdsskadestyrelsen måtte vurdere de varige mén til mere end ti procent.' Heri ligger imidlertid ikke, at klageren kan lade alle hensyn til PFA Pension ude af billedet, navnlig ikke når PFA Pension i brev fra den 14. juli 2005 (bilag …) meddeler, at 'hører vi ikke fra dig inden den 12. juli 2006, vil vi afslutte sagen, idet vi så formoder, at der ikke er nyt fra Arbejdsskadestyrelsen.'

Vi har i tilkendelsesbrevet fra den 26. april 2005 (bilag …) gjort opmærksom på, at en genoptagelse af sagen skal ske inden 5 år, hvis generne bliver væsentligt forværret.

Anledning til reaktion

Klageren har generelt en pligt til loyalt at holde sin modpart orienteret om retsskridt, især når modparten som hér er et forsikringsselskab, som skal opgøre sine hensættelser på baggrund af rejste krav.

Herudover har forsikrede også pligt til at reagere over for sin modpart, når der hænder noget afgørende i sagen. Det skete den 10. juli 2007, hvor klageren på hospitalet får besked om, at der er stillet en anden og ny diagnose, og den 6. december 2007, hvor der fremkommer en ny speciallægeerklæring med den ny diagnose.

Endelig er der god grund til at rette henvendelse til PFA Pension, når 5-årsdagen passeres den 24. januar 2008, idet der ikke derefter kan anmeldes krav hidrørende fra forværring af generne. Den nye diagnose repræsenterer en klar forværring af klagerens tilstand. Klagerens gener er beskrevet langt mere alvorligt i den senere speciallægeerklæring fra den 6/12 2007 end i erklæringen fra den 23/12 2004. Det må påhvile klageren at føre bevis for, at der i den tidligere speciallægeerklæring var tale om en fejl, der berigtiges i den nye, og at der ikke er tale om en forværring."

Endelig er klageren i brev af 3/5 2011 fremkommet med følgende afsluttende bemærkninger:

"Stationærtidspunkt":

- Jeg må på det kraftigste tage afstand fra: 'At både klageren og PFA Pension lægger til grund, at stationærtidspunktet er årsdagen for ulykken, nemlig den 24/1 2004.

Inden jeg kan være enig med PFA om noget, må PFA definere, hvad PFA mener med stationærtidspunkt Jeg har tidligere i mine breve af 06.10.2010 forklaret, hvordan jeg mener dette ord skal tolkes!

Desuden omtaler Forsikringspolicen intet om stationærtidspunkt, hvorfor jeg udelader yderligere diskussion om dette emne, da jeg indtil videre anser en diskussion af dette som irrelevant, og som sådan intet har med sagen at gøre!

'Forbehold':

PFA 'glemmer' igen, at jeg holder mig stringent til Policen ord §6B stk9: 'Méngradens størrelse skal, hvis en af parterne ønsker det, fastsættes af Arbejdsskadestyrelsen! ! !'

Så har PFA bare at afvente Arbejdsskadestyrelsens afgørelse. Dette uanset om afgørelsen lader vente på sig i 1, 2 5, 6, 8 år eller mere. PFA er nødt til - ifølge policen - at afvente afgørelsen.

Det har således ingen betydning at fremsende et brev til undertegnede, at: 'hører vi ikke fra dig inden 12.juli 2006, vil PFA afslutte sagen, idet PFA så formoder, at der ikke er nyt fra Arbejdsskadestyrelsen.

Det fremgår intet sted i Policen, at PFA kan ændre §6B stk 9 med blot et brev til skadeslidte? Da PFA er den professionelle part i denne sag, påhviler det PFA at forespørge Forsikringstageren, om der er noget nyt, når PFA måtte ønske dette. De kan ikke som den professionelle part lægge alt ansvar over på forbrugeren. Det giver policen ikke tilladelse til!!!

Desuden ved PFA - som den professionelle part - at Arbejdsskadestyrelsen sjældent har færdigbehandlet sager på under et år, så jeg er tilbøjelig til at mene, at PFA handler i OND TRO!

Til sidst i afsnittet begynder PFA atter at diskutere 'genoptagelse af sagen'. Dette har været diskuteret flere gange - se mit brev af 06.10.201 og brev af 22.11.2010

'Anledning til reaktion':

Efter at have læst dette afsnit, må man igen spørge: 'Hvem er den professionelle part i denne sag?' Det er PFA, der sælger forsikringsydelser, det er PFA, der kender til Arbejdsskadessty-

relsens arbejdsrutiner og dermed den tid, det tager for Arbejdsskadestyrelsen at behandle en sag. Det er PFA der har lavet Policen og dens ordlyd. Derfor kan PFA ikke forlange mere af os forbrugere end Policen kræver. Hvis PFA udover hvad Policen beskriver, ønsker yderligere oplysninger, må PFA rette henvendelse til forbrugeren.

Men PFA har ikke taget højde for alle disse forhold og beskrevet i Policen, hvordan vi forbrugere i givet fald, skal holde PFA underrettet.

PFA skriver: 'Klageren har generelt en pligt til loyalt at holde sin modpart orienteret om retsskridt, især når modparten som her er et forsikringsselskab, som skal opgøre sine hensættelser på baggrund af rejste krav'.

Hvilke retsskridt har jeg taget over for PFA: Ingen på daværende og nuværende tidspunkt! Hvordan skal jeg forholde mig til en evt hensættelse i et forsikringsselskab (jeg ved intet om hensættelser, hvornår hvordan og hvorledes, og hvem ved i det hele taget noget om dette undtagen specialister i forsikringsselskaberne!)

Desuden vidste jeg på daværende tidspunkt heller ikke om jeg havde et krav eller ej! Det vidste jeg jo først, da Arbejdsskadestyrelsens vurdering forelå!

Med hensyn til de 2 erklæringer fra … Universitetshospital, hvordan i alverden skulle jeg vide, at PFA skulle have dem ind straks. Jeg har jo stadig kun brevet fra PFA, hvor PFA beder mig sende ind, når der er nyt fra Arbejdsskadestyrelsen.

Jeg må igen slå med store bogstaver: PFA har på intet tidspunkt bedt om - hverken i min police eller i brev - at informere dem om, hver gang Arbejdsskadestyrelsen bad om yderligere oplysninger i forbindelse med sagen.

Stadigvæk, det er PFA, der er den professionelle med professionel indsigt, så derfor burde PFA ved brev eller mail forespørge undertegnede, hvordan sagen forløb!! Man kan ikke - så vidt jeg er bekendt - lægge alt ansvar over på forbrugeren (manglende indsigt), når man selv besidder stor, dyb professionel indsigt

Det samme gælder mhp 5-årsdagen, hvor PFA mener jeg skulle rette henvendelse til PFA. Hvad skulle jeg meddele PFA?

Som det efterhånden må fremgå af mine indlæg og af mine breve af 06.10.2010 og af 22.11.2010, er der ikke tale om en genoptagelse af sagen, eller en forværring! Sagen kører blot (langsomt?) i Arbejdsskadestyrelsen.

Til slut skriver PFA: 'Det må påhvile klageren at føre bevis for, at der i den tidligere speciallægeerklæring var tale om en fejl, der berigtiges i den nye, og at der ikke er tale om en forværring.'

Som jeg tidligere har fremført er der - mig bekendt - ikke tale om FEJL i nogen speciallægeerklæring. Sagen er den, at man har bare ikke fundet frem til den overordnede diagnose på … Sygehus, og at … Sygehus var klar over, at der var noget som ikke stemte!! Derfor blev jeg henvist til … Universitetshospital! Som bevis må atter henvises til Speciallæge … afsluttende kommentarer i sin Speciallægeerklæring af 6. dec. 2007 (mit bilag …) og mit brev af 06.10.2010. og brev af 22.11.2010.

Desuden må jeg atter henvise til parallelsagen med CODAN, hvor CODAN og PFA forholder sig fuldstændig ens, indtil Arbejdsskadestyrelsens kendelse foreligger. Her vender CODAN - uden sværdslag - på en tallerken og anerkender erstatningskravet - modsat PFA. (mine bilag …).

Jeg er således af den opfattelse, at PFA har behandlet denne sag meget uprofessionelt , at PFA's påstande er tilbagevist i henhold til policen og derfor bør betale erstatning - ligesom CODAN!"

I ortopædkirurgisk speciallægeerklæringen af 23/12 2004 hedder det bl.a.:

"**Resumé og konklusion**

Det drejer sig om en nu 50-årig mand, som tidligere en enkelt gang i 1990 har haft styrt på en mountainbikecykel, ned på højre skulder, kortvarigt behandlet af sin svoger, som er fysioterapeut, ingen senfølger herefter.

Aktuelt får han i venskabeligt lag drejet den højre arm kraftigt rundt med kraftige smerter til følge. Efterfølgende i flere dage føleforstyrrelser ud i højre arm samt udtalt lammelse af armen. Bliver set på skadestuen, … Sygehus, samme dag som ulykken indtræffer og man finder svært nedsat kraft og bevægeindskrænkning i armen. Efterfølgende fulgt på ortopædkirurgisk afdeling, … Sygehus, hvor der hurtig kommer fremgang. Føleforstyrrelserne forsvinder men der er vedblivende smerter og bevægeindskrænkning i skulderen. Ultralydsmæssigt påvises forandringer i subakromialrummet, foreneligt med indeklemningssyndrom, og der udføres d. 07.06.04 artroskopisk subakromiel dekompression i højre skulder. Efterforløbet har været besværligt med smerter og bevægeindskrænkning i skulderen. Ved den objektive undersøgelse påvises betydeligt indskrænket bevægelighed i højre skulder. Armen kan kun løftes fremad/opad og udad/opad til 90 grader. Der er indskrænket udaddrejning og indaddrejning. Intet synligt muskelsvind.

På det foreliggende har skadelidte således betydeligt bestående gener efter ovenstående uheld. Skadelidte har ikke haft problemer med sin skulder efter faldet i 1999 og frem til aktuelle. Aktuelle skade har medført en subakromiel irritationstilstand og patienten er ikke blevet væsentlig bedret i forbindelse med operation. Der har ikke været nogen fremgang i tilstanden i de sidste måneder. Det er tvivlsomt om der er sket nogen forandring i patientens tilstand. Nogle gange er man i stand til at se forandringer efter dekompression helt op til ¾ til 1 år efter indgrebet.

Diagnoser

Contusio regio humeroscapularis dx. seqv. (senfølger til kvæstning mod højre skulder) Indeklemningssyndrom i højre skulder."

I hospitalsjournal af 2/8 2007 er bl.a. noteret:

"**AMBULANT NOTAT 02.08.07**

Der er nu svar på den neurofysiologiske undersøgelse foretaget 10.07.07. ved klinisk neurofysiolog … på ...

Der er elektrofysiologiske tegn på påvirkning af plexus brachialis på hø. side. Forandringerne ligner det, der ses efter traktionslæsion. Det er anført i notatet fra neurofysiologerne, at der stadig skønnes mulighed for spontan bedring på grund af læsionens prox. lokalisation, dette til trods for at skaden nu er 4 år gammel.

Vi har fortsat ikke fået MR-scanningsbillederne frem, men jeg synes pt. allerede nu skal indkaldes i amb. til tjek.

…

12. 78.918

Brev til pt.:

Kære [klageren]

Jeg har nu fået svar på den undersøgelse du var til i ... Svaret viser, at der er påvirkning af nervebundtet til hø. arm. Du bedes give fremmøde til aftalte tid i ambulatoriet den 29.08. m.h.p. at diskutere den videre behandling."

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 6/12 2007 fremgår bl.a.:

"**Resumé og konklusion:**

Det drejer sig om en nu 52-årig tandlæge, der 24. januar 2003 var udsat for vrid af højre arm til ryggen, således at armen efterfølgende var slap. Søgt behandlet med fysioterapi og pladsskabende operation uden effekt. Har gennemgået scanningsundersøgelse, som ikke har afsløret nogen strukturel skade i skulderen.

Har ved neurofysiologisk undersøgelse i juli måned 07 fået påvist såkaldt traktionsskade sv.t. nervebundtet til højre arm.

Klager aktuelt over kroniske smerter i og omkring højre skulder. Smerterne stråler tidvist til nakken og ud i højre arm, og han har på det seneste oplevet sovende fornemmelser på underarmens og håndens tommelfingerside, incl. 1., 2. og 3. finger. Kan ikke udføre arbejdsfunktioner med armen ud fra kroppen, og har lært sig at håndtere instrumenter og redskaber med armen ind til kroppen. Er dagligt generet af nedsat følesans i fingrene, og har også styringsproblemer af hånden. Har opgivet alle fritidsaktiviteter, der involverer brug af højre arm. Ved forsøg på at løfte højre arm udløses smertende jag fra skulderbæltet. Anfører sig højrehåndet.

- Dagens undersøgelse afslører indskrænket bevægelse og funktion i højre skulder til mindre end 1/4 arm og hånd fungerer nedsat, og håndtrykskraften er nedsat til halvdelen.

- Skaden kan være opstået på anførte vis, idet vriddet har bevirket overstræk af nervebundtet til højre skulder og arm. Der er ikke mistanke om konkurrerende årsag hertil.

- Har således et stort og varigt mén sv.t. højre skulder, arm og hånd. Prognosen for spontan bedring skønnes ringe, og der er ikke for nuværende yderligere gavnlige behandlingsmuligheder.

- Der er overensstemmelse mellem de af pt. anførte gener og den objektive undersøgelse og årsagssammenhængen er således klarlagt.

Tilstanden er stationær 12 måneder efter uheldet, og sagen kan forsikringsmæssigt afsluttes."

Arbejdsskadestyrelsen vurderede klagerens méngrad til 30 % i afgørelse af 9/7 2009. I afgørelsen hedder det bl.a.:

"**Begrundelse for méngrad**

Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især erklæring af 23. december 2004 fra overlæge … og erklæring af 6. december 2007 fra overlæge … samt supplement til erklæringen fra overlæge … dateret 16. februar 2008.

Det fremgår af erklæringerne fra overlæge …, at skadelidte har kroniske smerter i og omkring højre skulder. Smerterne stråler tidvist til nakken og ud i højre arm, og der har på det seneste været sovende fornemmelser på underarmens og håndens tommelfingerside, inclusive 1., 2. og 3. finger.

Som tandlæge er funktionen nedsat, idet han ikke kan udføre arbejdsfunktioner med armen ud fra kroppen. Han er dagligt generet af nedsat følesans i fingrene og har også styringsproblemer af hånden. Ved forsøg på at løfte højre arm udløses smertende jag fra skulderbæltet. Skadelidte er højrehåndet.

Ved undersøgelse af skadelidte (objektiv undersøgelse) er konstateret svind af muskulatur på højre skulder. Der er nedsat kraft i skulderen. Bevægeligheden i højre skulder frem-op er aktivt 30 grader og ud-op 20 grader. Bevægelser i skulderen i alle retninger er smerteudløsende.

I erklæringen fra overlæge … er konkluderet, at undersøgelsen afslører indskrænket bevægelighed og funktion i højre skulder til mindre end en 1/4.

Vi har ved vurderingen af méngraden lagt til grund, at skadelidte har gennemgået et længere behandlingsforløb, og at tilstanden er blevet forværret over tid. Skadelidte har pådraget sig en delvis læsion af plexus brachialis og rotator cuff'en i højre skulder.

Skadelidte har følger i form af kroniske smerter, kraftig nedsat bevægelighed i skulderen og føleforstyrrelse i arm og hånd.

Da skadens følger ikke fremgår direkte af vores vejledende méntabel, har vi fastsat det varige mén til 30 procent efter et skøn med udgangspunkt i punkterne D.1.5.4., D.1.5.11. og D.1.9.1.2. i méntabellen. Tilstanden omtalt i punkt D.1.5.4. vurderes bedre end tilstanden her, hvilket også gælder tilstanden omtalt i punkt D.1.5.11.

Efter tabellens punkt D.1.5.4. vurderes skulder, med daglige belastningsudløste smerter og svært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 45 grader, til 25 procent.

Efter tabellens punkt D.1.5.11. vurderes forandringer i skulderleddets rotatorsener med daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed, til 8 procent.

Efter tabellens punkt D.1.9.1.2. vurderes partiel lammelse af plexus brachialis i højre side til 20-60 procent.

Sidst i dette brev har vi trykt et uddrag af méntabellen til orientering."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 6. Erstatningsberegning og -udbetaling**

…

Stk. 9. Méngradens størrelse skal, hvis en af parterne forlanger det, fastsættes af Arbejdsskadestyrelsen.

…

Stk.12. Genoptagelse af spørgsmålet om forsikredes méngrad som følge af ændringer i helbredstilstanden kan kun finde sted, hvis anmodningen er kommet frem til selskabet inden fem år efter datoen for ulykkestilfældets indtræden."

Nævnet udtaler:

Selskabet fastsatte klagerens méngrad til 10 % i april 2005. Efter brevvekslingen mellem klageren og selskabet i maj og juni 2005 var begge parter imidlertid indstillede på, at selskabet skulle have tilsendt kopi af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af méngraden, når denne forelå, da klageren var utilfreds med selskabets fastsættelse af méngraden og tog forbehold for at vende tilbage herom. Arbejdsskadestyrelsen vurderede i sin afgørelse i juli 2009, at klagerens méngrad kunne fastsættes til 30 %. Méngraden må anses for at være et resultat af både en mere grundig udredning af klageren og en forværring over tid. Efter en samlet bedømmelse af tidsforløbet og de lægelige oplysninger i sagen finder nævnet, at selskabet ikke har godtgjort, at forholdet er omfattet af forsikringsbetingelsernes § 6B om genoptagelse som følge af ændringer i helbredstilstanden.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at det er uberettiget til at afvise kravet med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 6B, stk. 12, og skal herefter genoptage sagsbehandlingen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand